

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LOS MAMBISSOS ESPANYOLS

(FOTOGRAFÍAS INSTANTÁNEAS OBTINGUDAS PER UN SISTEMA ESPECIAL PERA LA CAMPANA DE GRACIA)

cansada pels que, á la sombra de la política monárquica, trafican ab las miserables despallas de la nostra desventurada nació. Lo boti que s' prometen alcansar, lo sustreuran ara als nostres fills, als nostres nets, á las generacions futuras.

Se tracta senzillament de prorrogar per alguns anys lo terme marcat de las concessions ferroviarias. Totas las que als 99 anys revertian al Estat sollicitan y s' prometen obtenir un nou plasso que vingui á prolongar la ganga d' explotarlas.

Que 'ls será concedit aquest benefici escandalós é inmotivat, ja avuy ningú ho posa en dupte. Los homes polítichs de la monarquía, las principals figuras dels partits de la restauració son ó han sigut concellers de las companyas ferro-viarias ab la gratificació inherent al càrrech que desempenyan. Entre 'ls que disfrutan ó han disfrutat de aquesta canongia, s' hi contan los següents noms:

Sagasta, Cánovas, Venanci Gonzalez, Marqués de Comillas, Luque, Silvela, Rodriguez San Pedro, Pidal (D. Alejandro), Navarro Reverter, León y Llerena, Fernández Villaverde, Lastres (D. Francisco), Elduayen,

Marqués de Valdeiglesias, Cerelluelo, Moret, Aguilera (D. Albert), y molts altres, entre 'ls quals podem mencionar al Duch de Sexto, vice-president de Real Ordre del Senat.

¿Qué farán aquests homes públichs colocats entre l' interés del país y l' interés de las companyas que 'ls tenen á sou en calitat de concellers? No es gens difícil duptarho. Quevedo ja vá dirho en un temps en qu' encare ningú somiava en ferrocarrils ni en sistemas *ca-rramentaris* y altres medis útils d' enriqueirse:

«Poderoso caballero es D. Dinero.»

**

Las companyas se queixan: alegan que á penas se guanyan la vida: que no poden satisfacer interessos als accionistas y que veientse obligadas á pagar en franchs los cupóns y l' amortisació de las obligaciones, atravessan una situació impossible.

Una de las que més pidolan es la del Nort; y no obstant qu' escatima l' material y fá morir casi de gana á sos modestos empleats imposantlos un treball superior á las forsas humanas, sosté tres concells de administració: un á Madrit, un' altre á Barcelona y l' tercer á Pa-

AL HOSPICI EN FERRO-CARRIL

No sempre hem de parlar de la guerra de Cuba, sellada ab l' heroisme dels nostres soldats: tenim á Espanya un' altra guerra, baixa, rastrera, sense gloria, feta sempre, constantment, en dany dels interessos del país.

Ja s' anuncia pera dintre de un plasso breu una nova victoria al-

rís: el de Madrid se compon de 16 concellers dotats ab 20,000 pessetas uns ab altres, ó sigui 1.280,000 rals: el de Barcelona consta de set, al davant dels quals hi figura l'célebre Marqués de Comillas y costa 590,000 rals; y l de París está format per dotze, á 30,000 pessetas per barba ó sigui en conjunt 1.440,000 rals.

Sosté ademés un director ab 10,000 duros de sou y 5,000 mes per gastos de representació; un adjunt ab 7,000 y 3,000 per iguals conceptes; un sub-director ab 5,000 y 3,000. Hi ha ademés en l' empresa, enginyers que percibeixen 54,000 rals, jefes de secció ab 21,500, inspectors ab 36,000, jefes de depòsit ab 28,000; jefes de lo contenció ab 60,000; etc., etc., etc.

Y aquesta companyia pidola, fá l pobre y exigeix los ausilis de la nació per poder viure! D' aquesta nació quals ciutadans en sa inmensa majoria arrastran una vida precaria y desesperada!... Quin de aquells consellers tan espléndidament retribuïts se recorda del infelís industrial apurat per la crisi; del desdixat agricultor despossehit de sos terrossos per no poder satisfer la contribució; del angustiat obrer sense feyna, y sense pa?... *

Y si siguiés cert que las companyias de ferro-carrils atravessessin una situació difícil seria menester preguntar: ¿Qui n té la culpa mes qu' ellas mateixas del seu actual estat?

Apart de que may s' han posat en situació de fomentar la riquesa pública, que havia de ser per ellas manantial de vida; apart de que sempre, ab sas tarifas elevadas, han dificultat l' abundancia del tráfeh y del moviment, hi ha que tenir en compte lo peccat original que ls pesa, á sobre com una irredimible condemnció.

Totas, mes ó menos, han abusat del crédito. Totas van descomtar las seguras ganancias que ls reservava l' porvenir, simulant un capital exagerat, donant á las obras y al material un valor tres ó quatre vegadas superior al que realment tenian. Y de aquest capital triple ó quadruple del verdader, n' han de pagar interessos, y s troban ab que l negoci no dona prou per unas atencions tan crescudas.

A copia d' emetre paper sense com vá ni com costa, logrant incautarse de la fortuna y ls estalvis dels incautes, els qu' estavan al peu de l' olla, van treure n la flor del caldo, y avuy no ls queda casi mes que aygua bruta, sense substancia, per tot aliment dels arruinats accionistas.

Y ara es quan volen engreixar aquest caldo á expensas del Estat, allunyant lo día de la reversió de las líneas á la nació, mermant la fortuna legítima dels nostres fills y dels nostres nets.

Y ls Srs. concellers, árbitres de la política monárquica, los que han vingut disfrutant escandalosament los estipendis y ls sous de aqueixas companyias, se disponen á compláurelas, sense que se ls ocorri fixarse en lo paper que representan davant de la conciencia pública.

Ningú ha pensat encare en que lo mes just y convenient seria practicar una revisió escrupulosa de las operaciones financieras de aqueixas companyias, en virtud de las quals s' han anat creant compromisos superiors á las sevas foras: posar en clar, en lo possible, aquest conjunt de Panamá, consentits pels polítichs de la monarquía, en virtud dels quals s' han creat grans fortunes á expensas de la miseria de tants y tants infelissos que ab la major bona fé confiaren los seus interessos als peixos grossos de las companyias.

Aixó es lo que haurá de fer algun día la República á Espanya.

Avuy l' opinió republicana no té representació en las Cámaras; y si ls concellers de las companyias que disponen de la majoria tiran endavant los seus propòsits, han de contar ab que un día ó altre sonará per ells y per tots l' hora reparadora de la justicia.

P. K.

FRIOLERAS

L' amor que t porto, nineta, el comparo ab Máxim Gómez: molts cops he cregut qu' es mort... y ressucita de prompte.

Si haig d' aná á la guerra, juro no posarhi resistencia; mes val morir per la patria que morir d' amor, per Ella.

Si l' Ministre de la Guerra tas qualitat sapigués, de que t fas teus tots els homes sens que s resistixin gens y que ls matas ab la vista, ja t juro, sens mentí en res, que t enviaria á Cuba mes que depressa, corrents.

SALVADOR BONAVÍA.

RAN batussa en lo saló de conferencias del Congrés!

Primer entre en Navarro Rodrigo y un tal Sr. Canet, jefe dels conservadors de Almería, y després entre ls fills de un y altre que varen pendre la defensa de sos pares respectius.

De insults se n van dir á l' alsada de un campahar, y sino varen arribar á las mans siguié degut á que ls descompartiren.

Ara qu' están tan en alsa las renyinas de galls ¿no podría inaugurarse la moda de las batussas de diputats? *

No obstant, si bé s' considera, l' espectacle no té realitat possible.

Los galls s' esbatussan fins á aniquilarse l' un á l' altre.

Y ls diputats, en quant vegessin la cassoleta de la manduca, virarian en rodó y dirian:

—S' ha acabat: que s baralli qui vulgui: qu' en aquest mon hi som no per picarnos las crestas, sino per engrerixar lo pedré.

Los insurrectes van fer presoner á un metje militar. Y van obligarlo á curar á tots los ferits que portavan.

Després de lo qual, en pago del servey que acabava de prestarlos, li van amputar las dugas mans.

Los protegitos dels yankées son aixís: quan se proposan demostrar que son civilisats com cap mes rassa de la terra, ningú té prou mans per aplaudirlos.

En lo Congrés, á pesar de predominarhi la política de la mánega ampla en materia de actas, sempre n' hi ha algunas d' aquestas que son declaradas graves.

Figúrinse si se n haurán comés de ilegalitats quan fins allí no las admeten per brutas.

¿Y als autors de aquestas transgressions manifestas, qué se ls hi fá? ¿Se ls entrega als tribunals? ¿Se ls hi aplica l' rigor de la llei?

Ni ls mils. Fins ara no s' ha donat may l' exemple de un sol cástich. Frescos estarian los governs si comensavan á castigar als compinxos que mes s' esmeran en servirlos!...

Remanant actas brutas s' ha posat en clar de una manera indubitable, que ls conservadors y ls fusionistas, ab l' afany de adquirir un' acta, no reparan en comprar vots.

¿Quina immoralitat!
—¿No venhen—dirá algú—com en Cánovas tenía rahó, quan afirmava que ls ciutadans se vendrian lo dret electoral per dos pessetas?

Alto: en rigor ¿qui té la culpa de lo que passa? ¿Els que compran ó ls que venen?

«¿El que pecca por la paga ó el que paga por pecar?»

«Es impossible que hi haja eleccions sinceras, mentres subsisteixi la llei electoral vigent.»

Aixís, textualment, vá dirho en Cánovas en plé Congrés, sense que ningú s prengué la molestia de protestarne.

O aquestas paraulas que diuen tant, no volen dir res, ó tancan una amenassa tremebunda contra l' sufragi universal.

«Pobre sufragi universal!...»

Los gobernants cometen totas las trapisondas imaginables desde l' moment que tenen á las mans lo manubri electoral, y quan las han perpetradas, carregan la culpa sobre l' sufragi

Y després de deshonrarlo l' insultan; y després de haverlo insultat pensan assassinarlo.

«Tant se val!
Ja l' país no s' acosta á las urnas, convenut de que tot esforç es inútil, quan qui maneja las cartas son els taragüistas electorals.

Y ab la seva conducta, l' país ha pronunciat la següent frase, molt mes exacta que la de n. Cánovas:

«Es impossible que hi haja eleccions sinceras, lo mateix ab sufragi universal que ab sufragi restringit, mentres las convoquin y las dirigeixin los partits de la restauració. Conservadors y fusionistas tenen las mans brutas, y en tot lo que tocan hi deixan taca.»

Las empresas de ferro-carrils, alegant que no guanyan prou per atendre á las sevas obligacions demanan

al Estat una prórroga en lo plasso de la concessió de las líneas.

Fem l' oració per passiva.
Suposém que las citadas empresas fessin tan grans negocis, que totas s' enriquissen: ¿qué farian? ¿Anirian al Estat y li dirian:—Aquí té aquests diners, quédise ls que nosaltres no sabém que ferne?

¿Y donchs?
No hi ha mes: qui tingui mals-de-cap que se ls passi. Y consti que per molts que siguin els que puguin affigir á las empresas, no podrán may compararse ab els que affigeixen á las nou dècimas parts dels espanyols.

Lo día 3 de maig, lo contralmirant Navarro, jefe del apostader de l' Habana rebé un telegrama del govern manifestantli que ls filibusters del *Competidor* estavan excluhits del protocol de 1877 y que procedis contra ells ab tota activitat.

Lo día 9 de maig, nou telegrama, dihent: «Si encare es temps, dissenteixi del auditor y remeti la causa á consulta.» *

Lo contralmirant Navarro vá respondre que «havent ja posat la firma á la sentencia, l' govern podía disposar del seu destino.»

Contestació del govern: «Lo govern no prejutja la solució: remeti la causa.»

Aquí tenen posada en clar la conducta tornadissa de un govern que balla segons lo vent que bufa dels Estats Units. Y no sols balla ell, sino que fá ballar també á las dignas autoritats que tenen la vida y l' honra compromesas en la guerra de Cuba.

¿Quina tristesa causa l' considerar que á la nació espanyola li fan entregar los seus caudals y la sanch dels seus fills á uns gobernants tan especials!...

Qu' en Weyler tornaré l' día menos pensat: que ja está fent la maleta: que si s' aguanta á l' Habana sense fer pública la seva dimissió, obra de acort ab lo govern... etc., etc., etc.

Tot aixó s diu, tot aixó s murmura, tot aixó s assegura.

Y resultaré qu' en menos de un any ymitj de guerra, tres vegadas s' haurá cambiat la direcció suprema de aquell exercit, y ni una sol cop han dimitit els gobernants causa de tots aquests errors y vacilacions.

En Cánovas té l' dret no sols d' equivocarse, sino també de fer equivocarse als altres.

Sense l' obligació de tenir de pagar la festa. La festa qui la paga es lo país.

CARTAS DE FORA.—Torredembarra.—Que hi ha tipos ensuadores de mena, ho demostra l' Mossen Rafalet de aquesta vila l' qual se presentá á casa d' un malalt qu' está ab tot lo coneixement, manifestant que si no l' combregavan no l' enterraria, ni tocarien las campanas. Los de la familia li contestaren que de sa casa no se n cuydava ningú mes qu' ells y que ja estava llest. Inútil dir que Mossén Rafalet se n aná ab la bata negra entre las camas.

Sant Martí de Maldá.—No n va fer pocas de cosas l' home negre perquè ab tot y haver posat al sagristá de centinella á la porta de la iglesia ab ordre formal de que no deixés entrar cap home, un fill d' Adám se li va ficar á dintre anant á pendre assiento dalt del cor. Lo mossén tenia organizada una funció especial per donas solas y no volia cap mes muelle al temple del Senyor. ¿Com si la religió tingués unas cere a nias especials per cada sexo!...

Vilafranca del Panadés.—Havent reproduhit los lliures-pensadors de aquesta vila un sabrés article de *Las Disminuciones del libre pensamiento*, resultá que Mossén Bargay, rector de la Trinidad, á lo millor del ofici, tal com si l' empaycessin, s' enfilá al cubell místich, esferehit y digué: «Germanos meus! Apenas pronunciadas aquestas paraulas torsá l' coll y s quedá ab lo cap apoyat sobre la brava. Tot hom quedá espalmat ja; se sentian algunsays, y ja la seva estimada majordona corria pressurosa á enterarse del cas, quan l' home del vestit negre s rebifá y s desfeu ab verdaders sintomas de hidrofobia contra ls autors de las fullas impresas, omplintlos de insults y acabant per resar pera ells un pare-nostre La noticia circulará rápidamente per la vila y siguié molt comentada. Mentres uns creuen que tot era comedia, altres atribueixen á la rabia que duya al cos la causa de aquell accident. Si es aixó últim, bó será recomenarli que un' altra vegada que vegi una cosa que no sigui per ell, no sigui tan llaminer; abstinguis de tastarla. Pensi que ls gats escaldats ab aygua tebia n tenen prou.

Tortellá.—Si La Barretina que tant s ocupa de nosaltres, vol donar amenitat á las sevas columnas, fixis en lo que passa en lo vehí poble de Oix, y trobará materia edificant. Parli de una romeria, á la qual van deixar de assistirhi molts vehins, uns per no exposarse á pendre mal per aquells barranchs, ans de arribar en presencia de la Verge de la Escala, ahont hi havian de trobar lo dipòsit de l aygua, y altres perquè no s repetis l' accident de l' altra vegada, trobantse pel camí ab la Verge sense cap á consecuencia de una cayguda. A pesar de tot l' home negre va esbravarse, atribuint á la CAMPANA lo retraiment del poble.—Si no li fa pessa aquest assumpto arribis á Pera y allí l' enterarán del naixement casi miraculós de una criatura rossa com un fil d' or, en circunstancias que son la riota de tota la comarca. Algú diu si á pesar de ser filla de pares tan religiosos, va ser batejada civilment, perquè l' fet es que no va sentirse repicar las campanas; mentres altres fan calendaris sobre l' paradero del infant, rezelosos de que l' día que vingui l' bisbe no pugui confirmarlo.—Cregui que si busea bé, de cosas alegres per l' istil, en trobaré en aquesta comarca una barretina plena.

LA CATÁSTROFE DE MOSCOU

Las grans festes celebrades ab motiu de la coronació del Czar han tingut un número horrible que no figurava en lo programa. La catástrofe ocorreguda en lo camp de Khodynsky passarà a la historia com un dels mes grans horrors ocorreguts en un moment de popular expansió. L'emperador de Russia, l'autócrata de aquell poble esclavizat, haurá de recordar ab terror y ab tristesa la fetxa de la seva espléndida coronació.

En las grans festes imperials hi ha costum en un dia dat, de repartir raccións al poble. Lo soberá passa allí com á pare dels seus súbdits y qué menos pot fer un pare, en una festivitat extraordinaria, que alimentar als seus fills?

Una multitud que no baixava de 400,000 personas s' havia reunit en las inmediacions de las barracas, en las quals havia de procedirse á la repartició dels queviures. Lo poble estava frenètic, ansiós de regalarse ab aquelles sobras de la taula imperial.

Durant un moment, la forsa pública contingué l' impuls de aquella fera de 400,000 caps; pero sobrevingué una empenta formidable y la multitud s' encrespá, y 'ls uns passaren per damunt dels altres. Una gran massa, fortament empentada, acabá per precipitarse al fondo de un fosso. Las barracas quedaren en un instant esmicoladas.

Una bramul d' horror y de angustia omplí l' ayre de aquell inmens espay, y quan la multitud dels que quedaren vius s' espargi en totas direccions lo camp de Khodynsky quedá enterament cubert de morts esclafats y de ferits en l' estat més llas-timós. Los primers ascendeixen á uns 1,200; los últims passan de 2,000, en sa majoria infelissos pagesos dels pobles dels voltants de la gran ciutat.

Pera descriure una escena tan espantosa seria necessaria la ploma inspirada de Zolá.

Y á pesar de tot las festes no sufriren la mes mínima interrupció, y tots los teatros de Moscou aquella nit donaren la funció acostumada.

L'emperador ha resolt costejar los funerals dels difunts y repartir cantitats á las familias desgraciadas. L'emperador es rich: en sa calitat de soberá absolut, no té tassa en los seus astos, y pot fer, sense sentirse'n molt, aquest sacrifici.

Una hecotombe tan espantosa no ha de influir en lo modo de ser de una nació, en la qual morir pel soberá constitueix una virtut, á pesar de que no sempre ho entén aixís la secta nihilista.

J.

A LA VERGE DE MONTSERRAT

Lamentació dels estadants del purgatori espanyol

A vos, carinyosa Mare,
á qui may en va acudim;
á vos, de qui en moments crítichs
tanta protecció obtenim;

á vos, que d' aquesta terra
tantas ofrenas n' hem tret,
com demostració palpable
dels grans miracles qu' heu fet,
avuy, en unánim coro,
vos venim junts á pregá
que en el tinglado de Cuba
hi donguéu un cop de má.

Y puig mil probas teniu
de nostre constant fervor,
á aquests espanyols ohíu
que cridan:—¡Ay qué dolor!

Sent negra la vostra cara
y negra la gent d' allá
¿quí millor que vos, Senyora,
per mirarho d' arreglá?
Vostra intervenció es tan justa,
que pot darse per segú
qu' en la cubana manigua
no us recusará ningú.
Vos son l' única indicada
per convence á aquells xiflats
y per xó us venim á veure
en llágrimas amarats.

Calmeu nostre pesar viu,
calmeu-nosel, per favor,
y á aquests espanyols ohíu
que cridan:—¡Ay qué dolor!

No podéu imaginarvos
lo marejats que ja estém,
y las voltas y més voltas
que ab aquest bullit doném.
Tots los homes que s' hi fican
per volguerho engiponar
no fan més qu' embolicarho,
no fan més que desbarrar.
Pero vos teniu empenyos,
vos logréu lo que voléu
y si us proposéu compóndren,
desseguida ho compóndren.

Nostres desitjos cumpliu,
acceptéu nostre clamor
y á aquests espanyols ohíu
que cridan:—¡Ay qué dolor!

En tretze mesos de guerra
hem fet tot lo que 's pot fé,
hem probat doscents sistemas;
pero rés, rés ens surt bé!
Los que portan la batuta
son tan quilis y mussols
que fins las cosas mes fácils
se 'ls transforman en bunyols.
Que ara tiba, que ara afixa,
com á resultat final,

hem quedat sense camisa,
hem gastat fins l' últim ral.
Y puig tot el poble viu
en perpétuo malhumor,
á aquests espanyols ohíu
que cridan:—¡Ay qué dolor!

¡Oh, Verge poderosíssima!
Creyéu que tal com aném,
si no miréu d' arreglarho,
Deu sab com ne sortirém.
Tant cada día s' enreda,
tant s' agrava y creix el mal,
que 'l remey que 's necessita
sols ens pot venir de dalt.
Concediunos un miracle,
que vos els feu fácilment,
y á nosaltres, va de serio,
ens vindrá perfectament.
No 'ns deixéu passar l' istiu
entre gemechs y tristor
y á aquests espanyols ohíu
que cridan:—¡Ay qué dolor!

C. GUMÁ.

Ja ha sortit.—Obra nova

BLANCHS Y NEGRES

Ó LA QÜESTIÓ DE CUBA

PER C. GUMÁ

Ilustrada ab dibuixos de M. MOLINÉ

DOS ralets

Se ven á can López y per tot arreu.

LO CATALÁ EN REMULL

UPOSO que ja ho saben.

Hem tingut uns quants dias en remull la llengua catalana.

Y si bé per aquesta vegada sembla que no 'ns l' afaytan; l' ensabonada ha sigut verdaderament seria, y per ara la llengua en remull ha quedat. Y fins á un altre dia que hi tornin.

A Madrit s' han empenyat en que l' catalans no hem d' enrahonar en catalá, y á judicar pels sintomas acabarán per sortirse ab la seva.

Un dia van venir ab l' embaixada de que en las reunions públicas no podia usarse 'l nostre idioma, baix pretext de que 'ls agents de policia no l' entenen.

Avuy pretenien que en lo teléfono no s' empleés el catalá perque á Madrit no sahen lo que dihém

Demá prohibirán representar obras catalanas, per la poderosa rahó de que 'ls castellans que van al teatro no poden entendre de la comedia.

Las cosas, tot es comensar á ferlas... y trobar gent que se las deixi fer.

¡Lástima com lo govern no suprimeix també las contribucions á Catalunya, pel motiu de que 'ls recandadors no poden comprendre lo que 'ls contribuyents els diuen quan s' exclaman!...

Siga com siga, jo confio en que la definitiva abolicció del llenguatge catalá arribará á consumarse, y que de la mateixa manera que avuy los de Madrit se 'ns fican en lo que dihém en las reunions públicas y en las oficinas telefónicas, demá voldrán introduhi 'l nas en las cartas qu' escriguém á la familia ó en las conversas que tinguém al menjador de casa.

¡Qué divertida será llavors la nostra existencia! Tot haurém de cambiarho, modificanho, traduhincho y ajustancho á las prescripcions de la nova legislació.

Pel istil dels bandos que s' han publicat devegadas castigant la blasfemia y las paraulas lletjas, llavors se 'n publicarán marcant las penas en que incorren los que deixin escapar alguna catalanada.

Per cada ¡Bon dia y bon' hora!... una pesseta.

Pe: cada ¡Alabat siga Deu! deu rals.

Per cada ¡Mala negada fassis!... un duro.

Y aixís successivament, segons lo recargolament y compli, cació de las paraulas y la extensió de las frases.

Los apellidos que no 's castellanisin serán terminantment prohibits.

En Coll se dira Cuello.

En Pi, Pino.

En Roig y Bofill, Rojo y Buenhijo.

Y en Planas y Casals, Llanuras y Caserones.

En Guimerá, en Verdaguer, l' Oller, en Mateu; tots aquests baligas balagas qu' escriuhen en catalá, pervertint ab tot descaro las masses inconscients, serán recluhits en un calabosso y tinguts á pa y aygua fins que prestin—en castellá—jurament de no trassar may més una sola paraula en sa llengua materna. Als que faltin al jurament, per primera vegada se 'ls fusellará, y si reincideixen, se 'ls desterrará á un poble d' Andalusia ahont per més cosas catalanas que diguin no 'ls entengui ningú.

La barretina quedará abolida de real ordre.

El porró será declarat objecte facció.

Y 'l gambeto no mes se deixará dur als benemérites de la patria... ó als individuos que paguin un bon pico pera obtenir el permis.

Pel carrer, naturalment, succeheixi lo que succeheixi, no podrém expressarnos sino en castellá.

¿Que un poca solta 'ns dona una empenta?

—¡Y ahora!—li dirém.

¿Que veyém que un lladre fuig y s' escapa?

—¡Ya pueden hacerle un nudo en la cola.

L' HOME DE DOS CARAS

Lo nostre A Ene { mich Sam.

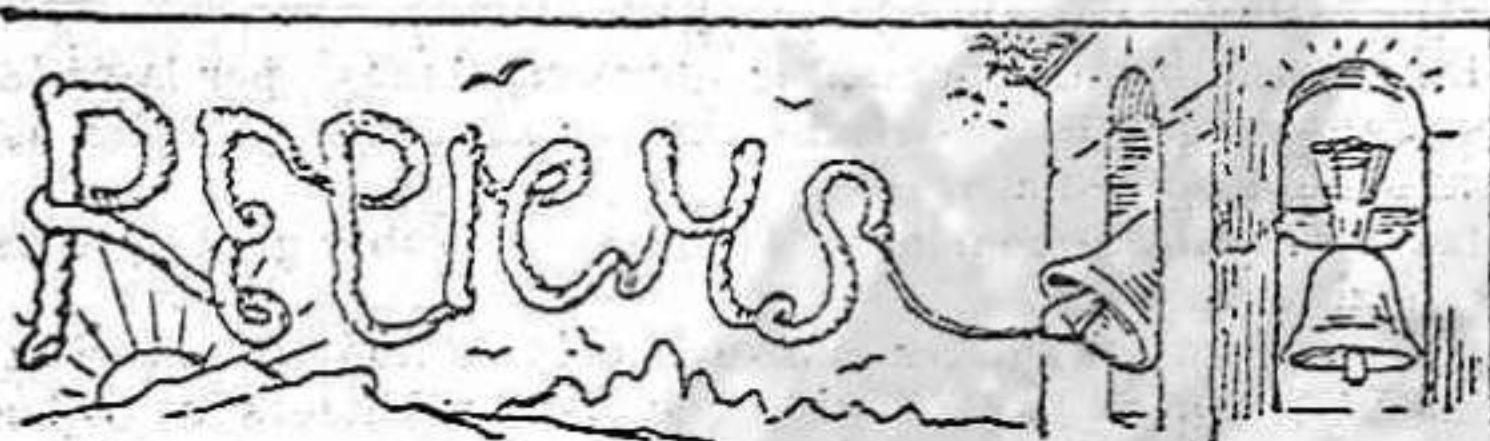
LO PATRIOTISME D' AVUY DÍA

Fereixen á un torero y tot Espanya 's commou.

¿Que algú 'ns toca impertinentment alguna cosa?
 —¡Parece que tiene la vista en los dedos!
 ¿Que 'ns referim á una persona molt viva y bellugadissa?
 —¡Es un mercurio!
 ¡Ay del que 's descuydi un moment y no tingui ben fixas en la memoria las disposicions vigents sobre la materia!
 A casa y d' amagat, encare podrém dir en veu baixa alguna que altra coseta de las nostras; pero en sortint del domicili ¡pobre del que l' atrapin infraganti ab una mica de catalá als llabis!
 Quan los coros de 'n Clavé termin á Madrid, ja cal que hi vagin ab las pessas ben traduñidas.
 Res de Xiquets de Valls, ni Ninas dels ulls blaus, ni De bon matí...
 «De madrugada», «La niña de los ojos azules» y «Los chiquillos de Valles.»
 Y si un día en Romero, ó en Cánovas, ó en Sagasta ó algú d' aquests torna á venir á Barcelona y va al Principal á fer un discurs, lo ciutadá del púb ich que vulgui interromprel ab tota propietat, en lloch de dirli: ¡Quina barra! li haurá de dir:
 —¡Qué mandíbula!

FANTÁSTICH.

o successor de 'n Weyler diuhen que será 'l general Primo de Rivera.
 Confessém que la designació no pot ser mes oportuna.
 En Cánovas necessita á Cuba un governador que á més de ser general sigui primo.

Un recort oportú, respecte á las consideracions que 's tenen als Estats Units respecte al assumpto de l' exportació del tabaco en rama.
 Quan la lley Max-Kinley establí en aquell país verdaderas tarifas prohibitivas, tots los comerciants del mon y 'ls de Cuba en primer terme van sufrir inmensos perjudicis. Alguns d' ells van acudir al Tribunal de lo Contenciós, y no sols vá desestimar la seva pretensió, sino que ademés els vá imposar las costas.
 Ab sols recordar aquest antecedent, n' hi hauria prou per dir al oncle Sam:
 —Tant es que rasquis com que rasquis: no hi ha tabaco: si no pots fumar, escup!

Ab tota la frescura va dir l' altre día 'l Gos-Cayón, en plé Congrés:
 «Jo no sé com se podría viure en aquest país sense suspendre als Ajuntaments.»
 Vaja noy: salut y pá de barra!

Declarada bruta l' acta de Vilanova y Geltrú, s' assegura que al Sr. Puig y Valls li será adjudicat lo districte de Granollers, vacant per haver sigut nombrat senador l' heréu Pantorrillas.
 De las Aforas á Vilanova... De Vilanova á Granollers.
 ¡Pobre D. Mariano!...
 Vosté si que pot dir que se l' están passejant.

Cumplintse estrictament lo bando de 'n Weyler, prohibint l' exportació del tabaco en rama, tinch per segur que succediria una cosa molt important.
 ¿No saben qué?
 Que als macos dels Estats Units potser se 'ls abaixarian els fums.

¿Quina sort pels espanyols y pels francesos á la vegada qu' en Carlets el de las húngaras y en Castellví lo diputat de la Fransa xica, no siguin l' un rey d' Espanya y l' altre soberá de la Fransa gran!
 Dich qu' es una sort perque s' han dirigit unas cartas tan fortas que n' hi ha per escalibarhi pebrots, y si aixís com no son res siguessin reys, tinch per segur que ja s' haurian declarat la guerra, en detriment de las costellas dels francesos y dels espanyols.
 ¡Y aixó que son cusins!...
 Pero com mes cusins, mes vertins.

Diuhen de Madrid qu' en Cánovas comensa á estar cansat.
 Son dos: D. Antón comensa á estar cansat de governar al país, y 'l país ja casi acaba d' estar cansat de que 'l governi.

L' altre día vaig notar en un periódich una errada de imprenta que val un' India.
 Parlava del partit conservador y del libera l, y en lloch de «los dos partidos turnantes» ¿saben que deya?
 «Los dos partidos tunontes.»

A Jaen lo representant de la companyia de cédulas, á falta de altra cosa millor, vá embargar...
 ¡Una caixa de morts!
 Ja no falta sino que embarguin la respiració dels ciutadans.
 Y que per fi de comptes, y com á liquidació final, embarguin els cadáveres.

Llegeixo:
 «Martinez Campos ha exigido que sea anulada el acta de senador del general Borrero, quien amenazaba con plantear en el Senado un debate sobre la guerra de Cuba, y Borrero no será senador.»
 Ell no podrà acabar ab els mambissos; pero per esquivar á las moscas que poden picarlo, encare té fibra l' ex-héroe de Sagunto!

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Noy gran, Cacaus y xufias, Rafel Bitayga, J. S. Blanes, Nerbimberata, A. Gumana de Sers, Peret de Gracia, Un rach Blanch, Bernat Pescayre, Matón del Panadés, Rafel Noveli, J. Asensio, S. Borrut y Solé, Sisquet de Tarragona, Portas y Rutllant:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.
 Ciutadans J. B. Miró, Xeneta, E. Vall, D. Forts de Panxa, Pep Fabreguetes, Pepet Punxeta, A. Prats, M. Boronat, Petit Burlat, Salabrugas, Notari Biel, Un Entusiasta, J. Catala y Pom de flors:—Insertar: m alguna cosa de lo que 'ns envian.

En cambi aquestas pobras fa mesos qu' están agonisant y ningú 's recorda d' ausiliarlas.

Ciutadá J. Domingo Pomenech: Las composicions van bé.—Un Reusense: Sense aprobar ni molt menos lo fet que motiva la seva carta no considerem oportú parlarne.—M. R. M. (Lleyda): Es impossible sense haver presenciat lo judici, que podem rariarne. Repoduhir senzillament lo seu escrit tal vegada podria agravar la seva situació.—V. Messeguer: No podem rectificar, ni 'ns es possible complaure' en lo que 'ns demana. Las composicions las publicarem quan las suscriguí son verdader autor, que no es vosté.—Follet: Rebut l' envió mil gracias —Mam-bis: Ja 's coneix que n' es de mambis, per l' afició que demostra á dedicarse al saqueig.—Felix Cana: La composició es fluixa.—J. Staramsa. Va bé.—B. Nani: La publicarem.—J. Oller: La composició de vosté resulta massa descarnada.—Totul Rusca: Rebudas las siluetas: las altres ja las haura vistas.—S. Monmany: L' article es aprofitable.—J. Xuclá: Com que 's nostres periódichs viuhen de l' oportunitat, y avuy l' assumpto objecte de la seva carta ja l' ha perduda, hém de prescindir de la seva inserció.—J. R. F. de Vilafranca: Los versos que 'ns envia resultan llarchs y difusos: calculi que pot dir-lo mateix sense gastar tanta tinta, tant paper, ni tant espay y així y tot estan millor.—J. Robert P.: No 'ns agrada prou.—J. Santamaria V.: Hi trobém algunas incorreccions y en general la composició resulta fluixa.—J. C. Montané: Respecte al sonet ja no hi hem sigut á temps. Lo qu' envia está bé.—P. Batlle P.: Hi algú rípi.—Aguileta: Ho aprofitarem.—Antonet del Corral: Idem.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Muz, 20

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.